

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 84 (1).

IZDAN 1 JULIA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12380

Pratscher ing. Adolf, St. Pölten, Austrija.

Ustava sa krilom koja može da plovi.

Prijava od 4 marta 1935.

Važi od 1 novembra 1935.

Traženo pravo prvenstva od 30 marta 1934 (Austrija)

Ustave koje su u stanju da plove, bivaju skoro uvek građene sa plovnim telima koja se pružaju preko cele širine ustave; kao plovno telo ili kao telo koje vrši potiskivanje na više služi pri tome vazduhom ispunjena cev proizvoljnog preseka, koja se kontinualno pruža preko cele širine ustave ili je izdeljena pomoću pojedinih odeljaka, ili je celo krilo izvedeno kao plovak. Ali ovo ima nezgodu, da izvijanje krila lako prouzrokuje oštećenje osetljivih plovaka. Takva izvijanja se javljaju kod hidrauličkih ustava veće širine, ako se ustavina konstrukcija ne kreće ravnomerno po celoj svojoj širini, ako dakle delovi ustave i suviše brzim doticanjem ili oticanjem vode, ledom, stranim telima ili drugim uticajem budu u svom kretanju zadržani.

Moglo bi se pokušati, da se upravo pomenuta opasnost od oštećenja plovnog tela otkloni na taj način, što bi se ovo telo zglobno utvrdilo na vezačima krila, da bi osetljivi plovak bio rasterećen od sila uklještenja. Jednostavnije je i korisnije ipak, da se po ovom pronalasku sami vezači izvedu kao zaptivena za vodu tela, koja su ispunjena vazduhom i koja vrše potisak na više prema tome kao plovna tela, a koja mogu da zamene do sada uobičajena plovna tela koja se pružaju skroz. Ovi vezači koji služe za potiskivanje na više, mogu stalno biti ispunjeni vazduhom ili biti i tako izvedeni da povremeno mogu biti punjeni vodom i ponovo biti pražnjeni.

Prema tome svaki vezač obrazuje za sebe samostalan plovak, koji usled zaostaja-

nja ili prednjačenja pojedinih krilnih delova, pri, po širini ustave, neravnomerno raspoređenom kretanju krila, ne može da pretrpi nikakve štete. Dalja korist sastoji se u tome, što se vezaci, kao što se to ukazuje kao podesno i u slučaju njihovog izvodenja kao plovnih tela, sastoji iz jakih limova i usled toga su otporniji no do sada upotrebljavani cevasti plovci tankih zidova. Takođe se i izračunavanje konstrukcije ustave po ovom pronalasku nalazi na sigurnijoj osnovi no ranije konstrukcije, pošto se spoljne sile koje deluju na vezace daju besprekorno iznaći, dok se kod plovnih tela koja se pružaju skroz mora računati sa nejasnim slučajevima opterećenja. Stoga kod predmeta pronalaska otpada suvišno dimenzionisanje koje je prouzrokovano nesigurnošću metode proračunavanja.

Nacrt pretstavlja na sl. 1 ustavu sa krilom u perspektivi i na sl. 2 horizontalan presek preko jednog dela jedne ustave, pri čemu je jedan od vezaca pretstavljen u prečnom preseku.

Ustava prema sl. 1 sastoji se od krila 1 i 2, od kojih je svako okretljivo uležajeno na horizontalnoj osovini 4 odn. 5 nameštenoj na podnožju 3 ustave. Voda teče u pravcu strelice. Krilo 1 sastoji se iz jedne ploče, koja je pojačana pomoću izvesnog broja vezaca 7.

Ovi vezaci izrađeni su prema ovom pronalasku kao šuplji sandučasti nosači sa dobro zaptivenim fugama, prema tome sastoji se na pr. kako je to na sl. 2 pretstavljenod četiri limena tela 8, 9 10, 11, koja

su medusobno zavarena. Na limenom telu, 10 ovog sandučastog nosača 7 pričvršćene su pomoću zakivaka, zavrtnjeva ili zavarivanja limene ploče, koje stvaraju krila 1 i mogu još na limenim telima 11 sandučastog nosača 7 biti pričvršćeni horizontalni podužni nosači 12, koji prouzrokuju daljnje ukrućenje krila.

Na gornjoj ivici krila 1, celishodno na gornjem kraju vezača 7 mogu biti predviđene rolne 13, na koje se oslanja drugo krilo 2.

Od oba krila 1 i 2 ograničeni prostor u vidu krova je sasvim ili do jedne promenljive visine sa vodom punjen i usled toga dobijaju šuplji i sa vazduhom punjeni vezaci 7 krila izvesno potiskivanje na više, koje održava krilo 1 u jednom određenom kosom položaju; položaj krila 2 je u zavisnosti od podupiranja rolne 13 krila 1. Ali bi se mo-

glo i krilo 2, ili samo ovo krilo, snabdeti šupljim vezačima, koji dejstvuju kao plovna tela.

Pronalazak može naći primenu kod plovnih ustavinih konstrukcija različite vrste, dakle kod ustava sa jednim, dva ili više krila, kod sektorskih čunkova na ustavi i t. sl.

Patentni zahtevi:

Ustava sa krilom koja može da plovi, naznačena time, što su vezači (7) jednog ili više krila izvedeni kao stalno ili povremeno vazduhom ispunjena tela za potisak na više (kao plovci) prvenstveno kao sandučasta limenta šuplja tela, koja nose zaptivajuće obloge krila i po potrebi i nosače za poduzno ukrućivanje konstrukcije.

Sig. 1.

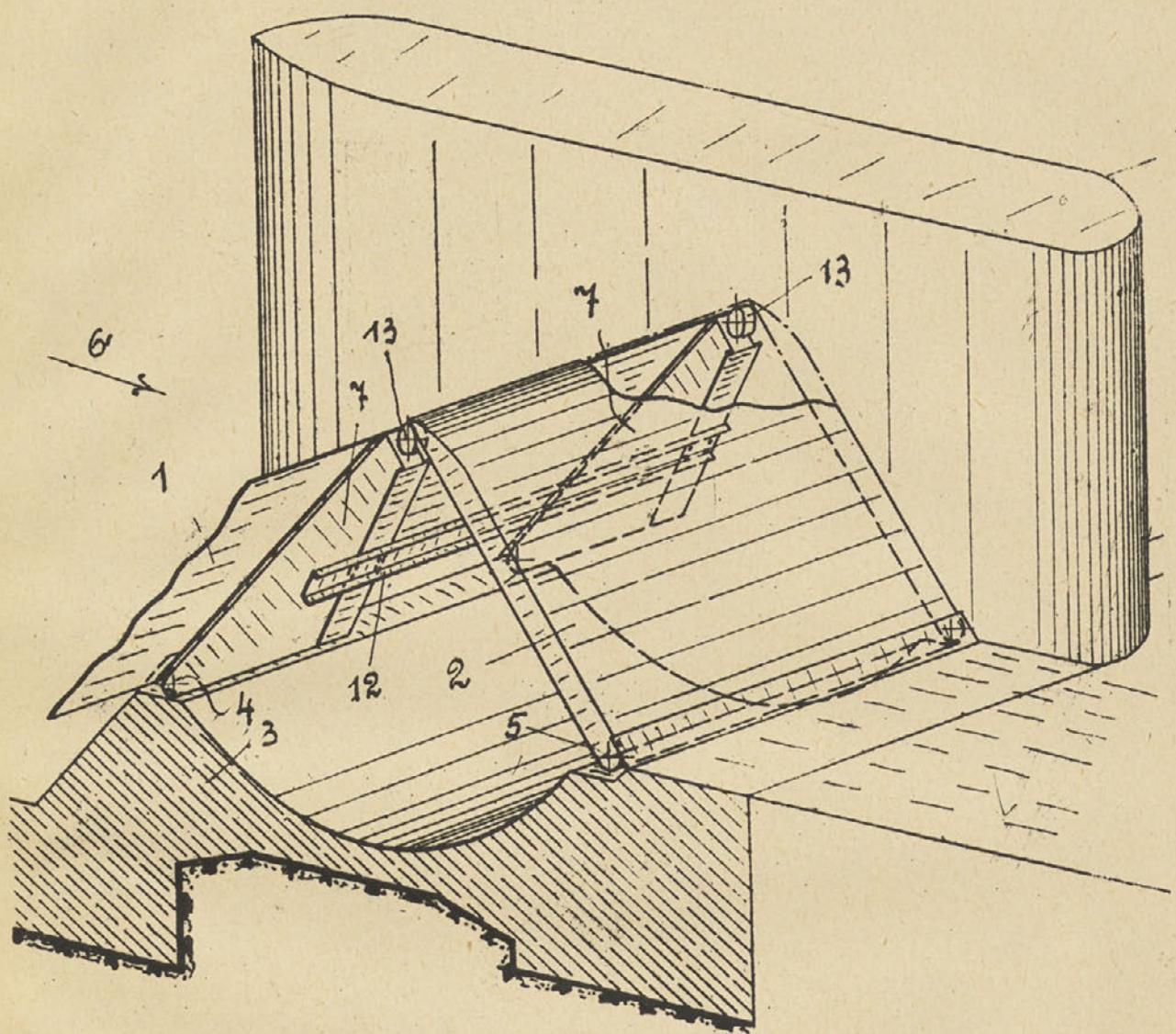

Fig: 2.

